Udskriftsdato: mandag den 12. januar 2026

FOU nr 1984.45 (Gældende)

Tilbagebetaling af boligsikring, udbetalt til flere ansøgere efter deres fælles husstandsindkomst

Ministerium: Folketinget

Tilbagebetaling af boligsikring, udbetalt til flere ansøgere efter deres fælles husstandsindkomst

Kritiseret, at en afgørelse fra boligstyrelsen om tilbagebetaling af boligsikring var truffet på et utilstrækkeligt grundlag. Boligsikringen var udbetalt efter husstandens samlede indkomst til 2 ansøgere, der havde etableret et bofællesskab. Tilbagebetalingskravet skyldtes ændringer i den enes indkomst, men kravet var kun rejst over for den anden.

Henstillet til boligstyrelsen at genoptage sagens behandling.

Af egen drift, under henvisning til ombudsmandslovens § 6, stk. 5, anmodet boligstyrelsen om at fremkomme med en udtalelse om det retlige grundlag for den forudsætning om solidarisk hæftelse, der var kommet til udtryk i boligstyrelsens cirkulære om individuel boligstøtte, afsnit 14.6.

(J. nr. 1983-1037-17 og 1984-1004-17)

Aarhus Retshjælp klagede for A til mig over en afgørelse fra boligstyrelsen, hvorefter styrelsen ikke havde fundet grundlag for at ændre Århus kommunes og Århus statsamts afgørelser om at kræve tilbagebetaling af for meget udbetalt boligsikring.

Det fremgik af de foreliggende oplysninger, at A og B den 6. december 1979 søgte Århus kommunes social- og sundhedsforvaltning, kontoret for boligsikring, om boligsikring til en 5-værelses lejlighed, som de sammen havde lejet fra den 1. januar 1980.

Til brug for ansøgningen forelå et ansøgningsskema samt et skema til redegørelse for husstandens indkomstforhold. I ansøgningsskemaet havde A skrevet sit eget navn og CPR-nr. i rubrikken »Ansøger«, sit barns CPR-nr. i rubrikken »Hjemmeboende børn« og B's CPR-nr. i rubrikken »Andre personer«.

Boligsikringskontoret havde herefter streget B's CPR-nr. i rubrikken »Andre personer« og i stedet anført det i rubrikken »Hjemmeboende børn«, ligesom kontoret havde anført B's navn i rubrikken »Samlevers fulde navn«.

A oplyste under klagesagens behandling, at hun og B alene havde et bofællesskab, og at de oprindeligt prøvede at ansøge om boligsikring hver for sig, men som følge af, at lejligheden kun havde ét køkken, blev de anset for én husstand og skulle have beregnet og udbetalt boligsikring samlet.

I redegørelsen for husstandens indkomstforhold havde B opgjort sin årsindkomst for 1979 til 24.825 kr. (hidrørende bl.a. fra stipendier og studiehjælp), og på grundlag heraf havde boligsikringskontoret opgjort hendes forventede 1980-indkomst til 25.000 kr.

For A's vedkommende havde boligsikringskontoret henvist til »journalark«, på hvilket kontoret havde anført, at A fik bistandshjælp ifølge oplysninger fra hendes sagsbehandler med henholdsvis et beløb på 20.832 kr. til underhold, 5.340 kr. til diverse, og 15.060 kr. til halv husleje, i alt 41.232 kr. På grundlag af disse oplysninger havde boligsikringskontoret opgjort A's forventede indtægt for 1980 til 45.000 kr.

Såvel ansøgningsskemaet som indkomstoplysningsskemaet indeholdt en rubrik, hvor boligsikringsmodtageren skulle skriver under på at være gjort bekendt med sin oplysningspligt. I ansøgningsskemaet var anført følgende:

»Jeg erklærer herved på tro og love, at de givne oplysninger er i overensstemmelse med sandheden, og at jeg er bekendt med, at jeg, såfremt boligsikring bevilges, er pligtig straks at give meddelelse om enhver ændring i de givne oplysninger.«

I indkomstoplysningsskemaet var anført følgende:

»Jeg er bekendt med min pligt til at underrette boligsikringskontoret, hvis der sker væsentlige stigninger i de meddelte indkomster (ca. 10.000 kr. på årsbasis).«

Ingen af skemaerne var underskrevne.

I skrivelse af 26. februar 1980 meddelte boligsikringskontoret A, at kontoret havde udregnet boligsikringen til lejligheden til 1.090 kr. månedligt.

I skrivelse af 1. april 1980 orienterede kontoret A om bl.a. beregningsgrundlaget, som oplystes at være en indkomst på 50.000 kr., husstandsmedlemmer 2 voksne og 1 barn, et fremlejet værelse og en årlig husleje på 36.000 kr.

I et boligsikringsstamkort var anført, at den regulerede husstandsindkomst frem til september 1980 havde været 66.000 kr., hvorefter den blev reguleret til 62.000 kr., efter at B i august 1980 havde fået et barn.

Den 28. oktober 1980 modtog boligsikringskontoret et skema om »indberetning om ændringer i husstanden«, underskrevet af A. I skemaet var oplyst, at B, hendes barn og vedkommende, der havde lejet et værelse i lejligheden, fraflyttede denne pr. 1. december 1980, og at et ægtepar, C og D, samt deres barn, i stedet flyttede ind. Samtidig oplystes om ændringer af husstandens indkomst, idet C's og D's skattepligtige indkomst for 1980 oplystes at ville blive henholdsvis 63.642 kr. og 17.096 kr. A oplyste, at hun nu modtog 2.963 kr. månedligt i henhold til bistandslovens § 42, hvoraf halvdelen var lån og halvdelen tilskud.

Boligsikringskontoret modtog endvidere edb-oplysninger fra A's bistandskontor. Af edb-udskriften fremgik det, at A frem til den 28. oktober 1980 havde fået udbetalt 29.017,45 kr. (som skulle indgå i skatteberegningen). Edb-udskriften havde en påtegning af 4. november 1980, hvoraf det fremgik, at sagsbehandleren på bistandskontoret havde oplyst boligsikringskontoret om, at A var overgået (fra helt tilskud) til halvt lån og halvt tilskud i løbet af sommeren (den 19. juni 1980). Boligsikringskontoret havde herefter beregnet hendes aktuelle årlige indtægt til 21.000 kr. Beløbet fremkom ved, at de ydelser, der var udbetalt fra den 19. juni til den 29. oktober som tilskud, blev lagt sammen og divideret med 5 og ganget med 12.

Under henvisning til indberetningen om ændringen af husstanden og husstandsindkomsten meddelte boligsikringskontoret i skrivelse af 7. november 1980 A, at boligsikringen var omberegnet pr. 1. december 1980 på grundlag af en fremtidig indkomst på 102.000 kr., fordelt med 21.000 kr. for A og henholdsvis 64.000 og 17.000 kr. for C og D. Boligsikringen udgjorde herefter 820 kr. pr. måned.

I skrivelse af 30. juni 1982 meddelte boligsikringskontoret A, som da var flyttet til en anden lejlighed, at hun fra den 1. januar til den 31. december 1980 havde modtaget boligsikring, beregnet på grundlag af en indkomst på henholdsvis 70.000 kr. og 102.000 kr., svarende til husstandens forventede fremtidige indkomst. På grundlag af slutligningen havde boligsikringskontoret nu konstateret, at husstandens endelige indkomst i 1980 havde andraget henholdsvis 91.089 kr. og 118.759 kr. (ifølge senere rettelse; beløbene fremkom ved sammenlægning af A's og B's slutlignede indkomster på henholdsvis 31.784 kr. og 59.305 kr. = 91.089 kr. og ved sammenlægning af A's og ægteparrets, C's og D's slutlignede indkomster på henholdsvis 31.784 kr., 63.464 kr. og 23.511 kr. = 118.759 kr.).

Boligsikringskontoret meddelte, at kontoret i den anledning så sig nødsaget til at efterregulere A's boligsikring for perioden fra den 1. januar til den 31. december 1980 på grundlag af den endelige indkomst og kræve det for meget udbetalte tilbagebetalt. Det for meget udbetalte udgjorde 3.490 kr. Boligsikringskontoret havde ved beregningen af tilbagebetalingskravet forudsat, at den indkomststigning,

som 1980-indkomsten var udtryk for, var sket ved efterreguleringsperiodens begyndelse (den 1. januar 1980), men såfremt stigningen var indtruffet senere, og A ved henvendelse til kontoret kunne dokumentere dette, kunne sagen tages op til fornyet overvejelse. Boligsikringskontoret ville fra den 1. august 1982 og indtil videre søge tilbagebetalingskravet udlignet ved at tilbageholde 300 kr. pr. måned af den boligsikring, som A på daværende tidspunkt fik udbetalt.

A henvendte sig herefter til boligsikringskontoret med anmodning om, at det tilbagebetalingspligtige beløb blev opdelt i to, således at den ene halvdel af beløbet blev afkrævet af hende og den anden halvdel afkrævet B. Hun fik af boligsikringskontoret at vide, at det ikke kunne lade sig gøre, »jfr. de nye bestemmelser i cirkulæret«, og ifølge et notat fra boligsikringskontoret accepterede hun herefter at betale det fulde beløb, da hun ikke ønskede, at der blev modregnet i hendes boligsikring.

A henvendte sig herefter til Aarhus Retshjælp, der på hendes vegne klagede over afgørelsen, først til Århus statsamt, derefter til boligstyrelsen og sidst til mig.

Aarhus Retshjælp begrundede klagen med, at A ikke havde indsigt i B's indkomstforhold eller ændringer i disse. Som følge heraf kunne A efter retshjælpens opfattelse ikke have haft nogen oplysningspligt vedrørende B's indkomstforhold, og hun kunne således ikke have udvist noget subjektivt kritisabelt forhold ved at undlade at give meddelelse om B's indkomstforhold, hvilket efter den dagældende boligsikringslovs § 19 var en forudsætning for at pålægge tilbagebetalingspligt. Over for statsamtet havde retshjælpen endvidere anført, at det syntes tvivlsomt, om der for perioden fra den 1. december til den 31. december 1980 var taget hensyn til, at en stor del af A's indkomst da var lån i henhold til bistandslovens § 42.

I skrivelse af 18. november 1982 traf Århus statsamt afgørelse i sagen. Ved afgørelsen lagde statsamtet til grund, at A og B i fællesskab havde ansøgt om boligsikring, og at begge derfor hæftede for tilbagebetalingskravet. Da en sådan hæftelse var solidarisk, og da alle breve om boligsikringen havde været stilet til A, der også havde fået boligsikringen udbetalt, kunne statsamtet tiltræde, at Århus kommune havde rejst tilbagebetalingskravet over for A alene. Statsamtet kunne endvidere godkende størrelsen af det beløb, der blev krævet tilbagebetalt, hvorved statsamtet bemærkede, at det var A's skattepligtige indkomst for 1980, der var indgået i beregningen for december måned 1980, og at beløb, der udbetales som lån, ikke er skattepligtige.

Boligstyrelsen anførte i sin afgørelse af 25. maj 1983 følgende:

» …

Efter boligstyrelsens opfattelse er både (A) og (B) at betragte som ansøgere om og modtagere af boligsikring til den pågældende lejlighed, og på baggrund heraf har de begge pligt til at oplyse kommunalbestyrelsen om alle forhold, der kan medføre bortfald eller nedsættelse af boligsikringsydelsen, jfr. § 18 i den dagældende lov om boligsikring.

Da Århus kommune ikke har modtaget meddelelse om ændringer i husstandens indkomstforhold i 1980, har det således ikke været muligt at foretage en regulering af den løbende boligsikringsydelse i 1980.

Århus kommune kan på baggrund heraf kræve det for meget udbetalte tilbagebetalt.

Krav på for meget udbetalt boligsikring kan rettes mod boligsikringsansøgeren eller boligsikringsansøgerne, hvis flere har ansøgt i forening, jfr. pkt. 8 i boligstyrelsens cirkulære af 24. oktober 1980 om ændringer i boligsikringsloven m.v.

Århus kommune har således mulighed for at rejse kravet både mod (A) og mod (B), og i det konkrete tilfælde, hvor boligsikringskontoret har rejst kravet mod (A), afskærer dette ikke (A) fra ved civilt søgsmål at rejse kravet overfor (B).

Boligstyrelsen har efter en gennemgang af sagen ikke fundet grundlag for at ændre de af Århus kommune og Århus statsamt trufne afgørelser om at kræve tilbagebetaling af den boligsikring, der er blevet udbetalt i perioden 1. januar-31. december 1980, ialt 3.490 kr.

…«

I udtalelserne til mig i anledning af klagen henholdt Århus kommune og Århus statsamt sig til de trufne afgørelser, mens boligstyrelsen fremkom med følgende uddybende bemærkninger:

» …

I det foreliggende tilfælde er det boligstyrelsens opfattelse, at der foreligger en fælles ansøgning om boligsikring fra de to voksne husstandsmedlemmer, og at det, uanset at korrespondance vedrørende boligsikring blev stilet til (A), og boligsikringen blev udbetalt til hende, måtte være klart, at boligsikringen var beregnet på grundlag af husstandens samlede indkomst. Dette er også fremgået af den bevillingsskrivelse, som er tilsendt husstanden, og følger også af, at da husstanden blev forøget med (B's) barn, skete der ændringer i boligsikringen, idet denne blev forhøjet.

Begge de voksne husstandsmedlemmer må uanset de formelle forhold anses for at være boligsikringsmodtagere.

Boligstyrelsen er selvsagt bekendt med den af ombudsmanden tidligere givne fortolkning af den tidligere boligsikringslovs § 11, stk. 3, der svarer til den i 1980 gældende § 19. Boligstyrelsen har tidligere erklæret sig enig i, at tilbagebetalingskravet må forudsætte, dels at betingelserne for ydelse af boligsikring har været opfyldt, dels at der foreligger et subjektivt kritisabelt forhold fra boligsikringsmodtagerens side i forbindelse med hans eller hendes undladelse af at underrette boligsikringskontoret om de forhold, der kunne have indflydelse på boligsikringens beregning.

I forhold til den foreliggende sag er det boligstyrelsens opfattelse, at den første betingelse i § 19 er opfyldt, idet boligsikringsmodtagerne har undladt at give meddelelse. Det må ligeledes være klart, at begge boligsikringsmodtagere ikke kan have været uvidende om, at indkomstændringer ville påvirke boligsikringens størrelse.

I og med at flere husstandsmedlemmer i fællig søger om boligsikring, indtræder der efter boligstyrelsens opfattelse en pligt for hver af parterne til stadig at sikre sig, at den boligsikring, der udbetales, udbetales på korrekt grundlag. Dette må også være tilfældet, selv om husstandsfællesskabet alene har karakter af et bofællesskab, og ikke også af et økonomisk fællesskab, hvilket kommunen hverken kan eller skal undersøge.

Under hensyn til de forudsætninger, under hvilke boligsikringen er beregnet og udbetalt, må denne pligt være klar for boligsikringsmodtagerne, og pligten er i det konkrete tilfælde tilsidesat af begge boligsikringsmodtagere, hvorfor boligstyrelsen må fastholde sin tidligere trufne afgørelse om, at betingelserne for at kræve pengene tilbage er opfyldt, og at dette kan ske hos enhver af de tidligere modtagere efter kommunens ønske.

Boligstyrelsen finder således stadig ikke grundlag for at kritisere, at tilbagebetalingskravet alene er fremsat over for (A) …«

Jeg udtalte herefter følgende i en skrivelse til Aarhus Retshjælp:

»Afgørelsen om, at A er forpligtet til at tilbagebetale for meget udbetalt boligsikring for perioden fra den 1. januar til den 31. december 1980 er truffet i henhold til den dagældende boligsikringslov (lov nr. 241 af 8. juni 1979).

Efter lovens § 18, stk. 1, skal boligsikringen omregnes, såfremt der i løbet af året sker en væsentlig og varig forhøjelse af den husstandsindkomst, der er anvendt ved beregningen af boligsikringen. Omregningen skal ske med virkning fra begyndelsen af den måned, der følger efter ændringens indtræden.

Efter § 18, stk. 3, skal boligsikringsmodtageren oplyse kommunalbestyrelsen om alle forhold, der kan medføre nedsættelse eller bortfald af boligsikringen.

Lovens § 19, stk. 1, har følgende indhold:

»Har boligsikringsmodtageren undladt at give meddelelse som omhandlet i § 18, stk. 3, eller i øvrigt mod bedre vidende uberettiget oppebåret boligsikring, skal han eller hans dødsbo tilbagebetale det beløb, der er oppebåret med urette. Kommunalbestyrelsen skal skriftligt gøre ham bekendt med disse regler og med, at tilsidesættelse heraf tillige kan medføre strafansvar.«

Boligministeriets cirkulære nr. 165 af 28. september 1979 om boligsikring, som er udstedt i tilknytning til boligsikringsloven, indeholder i punkt 27 bestemmelser om regulering af boligsikringen med tilbagevirkende kraft.

Herefter må kommunalbestyrelsen afgøre, om der bør fremsættes krav om tilbagebetaling af for meget udbetalt boligsikring, når det efterfølgende konstateres, at boligtageren har undladt at give meddelelse om stigning i indkomstforholdene. Når boligsikring er ydet i forhold til den forventede fremtidige indkomst, bør boligsikringen omberegnes, når den faktiske husstandsindkomst overstiger beregningsgrundlaget med mindst 10.000 kr. I cirkulæret er herefter anført følgende:

» …

Som udgangspunkt gøres op med hvert boligsikringsår for sig, således at forholdene efterfølgende bedømmes for *hele* boligsikringsåret under eet, selv om indtægtsfremgangen først er indtrådt i løbet af boligsikringsåret. Der sker således regulering for hele året på grundlag af den højere indkomst, medmindre boligsikringsmodtageren klart kan dokumentere, fra hvilket tidspunkt en væsentlig og varig indkomstændring er indtrådt, og en særskilt boligsikringsberegning for hver af perioderne mindsker tilbagebetalingskravet. I så fald foretages regulering efter de retningslinjer, som ville være fulgt, såfremt boligsikringsmodtageren selv havde givet oplysning om indkomstændringen i rette tid.

…«

Senere i punkt 27 er anført, at personer, der var medlemmer af husstanden på tidspunktet for boligsikringens udbetaling, hæfter solidarisk for tilbagebetalingskravet, uanset om de senere er fraflyttet husstanden, med den begrundelse, at boligsikring beregnes og udbetales på grundlag af husstandens sammensætning og indkomst.

Bestemmelsen i punkt 27 er imidlertid ændret ved boligministeriets cirkulære nr. 171 af 24. oktober 1980. I dette cirkulæres afsnit V, der har overskriften »Solidarisk hæftelse«, er anført følgende:

»Ifølge pkt. 27 i cirkulæret af 28. september 1979 om boligsikring hæfter personer, der var medlemmer af husstanden på tidspunktet for boligsikringens udbetaling, solidarisk for tilbagebetalingskravet, uanset om de senere er fraflyttet husstanden.

Boligstyrelsen er imidlertid blevet bekendt med, at der ved fogedretten i flere retskredse er truffet afgørelser, hvorefter alene boligsikringsansøgeren hæfter for tilbagebetalingskravet.

På denne baggrund kan boligstyrelsens hidtidige praksis, som den er kommet til udtryk i cirkulæret, ikke opretholdes.

Dette indebærer, at krav på for meget udbetalt boligsikring alene vil kunne rettes mod boligsikringsansøgeren eller boligsikringsansøgerne, hvis flere har ansøgt i forening, mens der f.eks. ikke vil kunne rejses krav mod en ægtefælle, der overtager den hidtidige fællesbolig ved parternes separation eller skilsmisse, hvis ægtefællen ikke selv har skrevet under på boligsikringsansøgningen.«

Ved min bedømmelse af den foreliggende sag må jeg lægge til grund, at A og B havde indgået lejekontrakten i fællesskab. Jeg må endvidere lægge til grund, at A og B havde et bofællesskab, men ikke noget økonomisk fællesskab i øvrigt.

Som boligsikringsloven var (og boligstøtteloven er) udformet, kunne A og B ikke få udbetalt boligsikring hver for sig i forhold til deres andele (efter deres indbyrdes forhold) i det fælles lejemål. Forudsætningen for at få udbetalt boligsikring var, at den ene betragtedes som »lejer*en*« og den anden som medlem af dennes husstand, jfr. boligsikringslovens § 6, stk. 1.

Det vil formentlig ofte bero på tilfældigheder, hvem der i et tilfælde som det foreliggende kommer til at stå som lejer*en*, og hvem der kommer til at stå som husstandsmedlem. Valget må formentlig i første række overlades til parterne, men det synes i det foreliggende tilfælde at være truffet af kommunen på deres vegne.

Boligstyrelsen har i sin udtalelse af 19. marts 1984 til mig bl.a. anført, at »begge de voksne husstandsmedlemmer må uanset de formelle forhold anses for at være boligsikringsmodtagere«.

Jeg går ud fra, at der hermed i første række sigtes til forholdet til bestemmelserne om oplysningspligt og tilbagebetalingspligt i lovens § 18 og § 19, og udtalelsen kan for så vidt ikke give mig anledning til bemærkning.

Jeg er således enig i, at det i et tilfælde som det foreliggende umiddelbart efter lovens § 18, stk. 3, må påhvile hver af de voksne husstandsmedlemmer at give kommunen oplysning om alle forhold, der kan medføre nedsættelse eller bortfald af boligsikringen. Hver af parternes oplysningspligt må dog antages først og fremmest at vedrøre egne forhold, og den kan i hvert fald ikke antages at vedrøre den anden parts forhold i det omfang, bofællen ikke havde - eller burde (og kunne) have skaffet sig - kendskab dertil. For så vidt boligstyrelsen med sin udtalelse i skrivelsen af 19. marts 1984 om, at hver af parterne har pligt til »… stadig at sikre sig, at den boligsikring, der udbetales, udbetales på korrekt grundlag …«, har tilsigtet at give udtryk for en videregående opfattelse med hensyn til oplysningspligtens rækkevidde, kan jeg således ikke være enig heri.

Rækkevidden af hver af parternes oplysningspligt efter lovens § 18, stk. 3, er også af betydning for spørgsmålet om tilbagebetaling. Efter lovens § 19 er det ikke tilstrækkeligt for at rejse krav om tilbagebetaling, at der er udbetalt for meget i boligsikring. Det er en yderligere betingelse, at dette skyldes, at »… boligsikringsmodtageren (har) undladt at give oplysning som omhandlet i § 18, stk. 3«, og at der i forbindelse hermed er udvist et subjektivt kritisabelt forhold.

I det foreliggende tilfælde er baggrunden for, at der blev rejst et tilbagebetalingskrav i helt overvejende grad, at der er konstateret en væsentlig forøgelse i forhold til beregningsgrundlaget af den del af husstandsindkomsten, der kan henføres til B's forhold. Så vidt jeg forstår, har B imidlertid slet ikke været inddraget i behandlingen af sagen om tilbagebetaling. Hun har således ikke haft lejlighed til at redegøre nærmere for forholdene, herunder til eventuelt at dokumentere, at der (først) i løbet af året indtrådte en væsentlig og varig indkomstændring, således at betingelserne efter cirkulærets pkt. 27 for at foretage særskilt boligsikringsberegning var opfyldt. Der foreligger derfor ikke noget grundlag for at vurdere, om der kan rejses et tilbagebetalingskrav over for A med henvisning til, at hun skulle have tilsidesat sin (i forhold til B's) subsidiære oplysningspligt om bofællens forhold. A har under hele sagen fastholdt, at der mellem parterne alene forelå et bofællesskab, og at hun hverken havde eller havde haft adgang til nærmere oplysninger om den anden parts økonomiske forhold.

Det tilføjes, at spørgsmålet om, hvorvidt boligsikringsmodtagerne i et tilfælde som det foreliggende hæfter solidarisk for et eventuelt tilbagebetalingskrav, efter min opfattelse er uden selvstændig betydning i den foreliggende sammenhæng. Spørgsmålet herom bliver først aktuelt i det omfang, der overhovedet er tilstrækkeligt grundlag for at rejse tilbagebetalingskrav over for nogen af parterne, og en eventuel solidarisk hæftelse kan ikke i sig selv tillægges betydning for vurderingen af, om betingelserne herfor efter lovens § 19 kan anses for opfyldt.

Det følger af det anførte, at afgørelsen om tilbagebetaling, for så vidt angår den del af kravet, der kan henføres til ændringen af B's indkomstforhold, efter min opfattelse er truffet på et utilstrækkeligt grundlag.

Jeg har gjort boligstyrelsen bekendt med min opfattelse, og jeg har henstillet til styrelsen at genoptage sagens behandling. Jeg har samtidig meddelt boligstyrelsen, at jeg går ud fra, at styrelsen i den fornyede overvejelse af sagen også vil inddrage den resterende del af tilbagebetalingskravet, og jeg har i denne forbindelse henledt boligstyrelsens opmærksomhed på, at boligsikringskontoret selv den 1. december 1980 ændrede beregningsgrundlaget vedrørende A fra 45.000 kr. til 21.000 kr. »årligt« på grundlag af de oplysninger, boligsikringskontoret havde modtaget fra bistandskontoret, og på et tidspunkt, da boligsikringskontoret var bekendt med, at A allerede i de første ti måneder af 1980 havde fået udbetalt 29.017,45 kr. i »skattepligtig bistandshjælp«.

Således som sagen foreligger for mig, har jeg ikke fundet anledning til at gå nærmere ind på spørgsmålet om, hvorvidt boligsikringsmodtagerne i et tilfælde som det foreliggende hæfter solidarisk for tilbagebetalingskrav efter boligsikringsloven. Jeg har imidlertid samtidig hermed under henvisning til bestemmelsen i ombudsmandslovens § 6, stk. 5, anmodet boligstyrelsen om at fremkomme med en udtalelse om det retlige grundlag for den forudsætning om solidarisk hæftelse, der er kommet til udtryk i afsnit 14.6. i boligstyrelsens cirkulære nr. 160 af 30. august 1982 om individuel boligstøtte.

…«

I skrivelser af 19. oktober og 28. november 1984 og under et møde på mit kontor den 6. november 1984 meddelte boligstyrelsen om den konkrete sag, at den fandt at måtte fastholde den del af tilbagebetalingskravet, der vedrørte perioden fra den 1. januar til den 30. november 1980, hvorimod den del af kravet, der vedrørte perioden fra den 1. til den 31. december 1980, frafaldtes.

For så vidt angik det generelle hjemmelsspørgsmål vedrørende tilbagebetalingspligt i tilfælde, hvor flere personer modtager boligstøtte i fællesskab, meddelte boligstyrelsen, at styrelsen den 21. november 1980 havde indstillet til boligministeriet at tage initiativ til en lovændring, der præciserer, hvad der efter boligstyrelsens opfattelse er gældende ret.

Jeg fandt herefter ikke at have grundlag for at foretage videre i forhold til boligstyrelsen i anledning af den konkrete sag.

Jeg foreslog imidlertid, at A rettede henvendelse til mig, for så vidt hun måtte ønske at anlægge retssag mod boligstyrelsen og i den forbindelse at søge om fri proces. Jeg ville da være indstillet på at henstille, at ansøgningen om fri proces blev imødekommet.

I skrivelse af 22. april 1985 meddelte boligministeriet mig, at ministeriet kunne henholde sig til det af boligstyrelsen anførte. Ministeriet tilføjede, at det den 4. december 1984 havde tiltrådt boligstyrelsens indstilling om, at det blev præciseret i lovgivningen, at et tilbagebetalingskrav, der var opstået på grund af ændringer i husstandsindkomsten, kunne rettes mod boligstøtteansøgeren, uanset om ændringerne skyldtes stigning i de øvrige husstandsmedlemmers indkomst.

I skrivelse af 6. maj 1985 rettede A henvendelse til mig, idet hun ønskede at anlægge sag mod boligstyrelsen.

Jeg henstillede til justitsministeriet, at A's ansøgning om fri proces blev imødekommet.

Justitsministeriet underrettede mig om, at ministeriet den 29. maj 1985 havde anmodet Københavns overpræsidium om at meddele A fri proces til sagsanlæg mod boligstyrelsen.

Supplerende oplysninger om sagen

I skrivelse af 29. januar 1986 underrettede boligministeriet mig om, at boligministeriet den 29. samme måned i folketinget havde fremsat forslag om bl.a. ændring af § 41 i loven om individuel boligstøtte vedrørende spørgsmål om tilbagebetaling af for meget modtaget individuel boligstøtte, når det forhøjede beregningsgrundlag hidrører fra andre husstandsmedlemmer end boligstøttemodtageren selv. I skrivelse af 16. juni 1986 meddelte boligministeriet, at lovforslaget var vedtaget af folketinget ved 3. behandlingen den 30. maj 1986.

Jeg meddelte herefter boligministeriet, at jeg havde taget det oplyste til efterretning.

Supplerende oplysninger om sagen

I oktober 1986 underrettede boligministeriet (boligstyrelsen) ombudsmanden om, at kammeradvokaten på boligministeriets vegne havde taget bekræftende til genmæle over for den påstand, A havde nedlagt under retssagen mod boligministeriet (om at hun ikke var forpligtet til at tilbagebetale boligsikring, for så vidt tilbagebetalingspligten kunne henføres til ændringen af B's indkomstforhold).

Den 12. september 1986 havde østre landsret derfor hævet sagen som forligt.